

[Bilgrav-Nielsen]

Beslutter den amerikanske regering at iværksætte stationeringen af disse våben, må det nødvendigvis føre til en drøftelse og beslutning inden for NATO.

Realiseres disse planer, vil det betyde en væsentlig optrapning af kaprustningen. Dette er alene af humanitære grunde uacceptabelt, ligesom det er i strid med Danmarks tiltrædelse af Genèvekonventionen om forbud mod kemiske krigsvåben og vedtagelser på FNs ekstraordinære generalforsamling om nedrustning.

Bilgrav-Nielsen (RV):

Der er næsten ingen grænser for opfindsomhed, når det drejer sig om at fremskaffe nye våben. Det spørgsmål, jeg har rejst til ministeren i dag, drejer sig om produktion og eventuel brug af kemiske våben, og jeg rejser spørgsmålet, fordi der i lang tid har været nogenlunde god overensstemmelse internationalt med hensyn til, at disse våben burde man i det mindste love hinanden ikke at fremstille, ikke at bruge.

Nu ser vi – i dagspressen ganske vist, og det er derfor, jeg beder ministeren om bekræftelse eller afkræftelse – at der i USA er truffet beslutning om dels at se stort på, hvad man tidligere har lovet hinanden, dels at bruge 23 mill. dollars til iværksættelse af en produktion.

Vil ministeren tage klar afstand fra dette og fra eventuel udstationering af sådanne våben i Europa?

Udenrigsministeren (Kjeld Olesen):

Jeg kan sige, at regeringen naturligvis støtter bestræbelserne for at nå frem til en aftale om et forbud mod udvikling, produktion og oplagring af kemiske våben som et supplement til Genèvekonventionen af 1925, som spørgeren henviser til. Konventionen af 1925 taler udelukkende om anvendelse, ikke om produktion og oplagring, af kemiske våben.

USA, som i 1969 gav afkald på første brug af kemiske kampstoffer, har siden 1977 sideløbende med tilsvarende drøftelser i FN og nedrustningsudvalget i Genève ført forhandlinger med Sovjetunionen om hovedelementerne i en aftale om forbud mod udvikling, produktion og oplagring af kemiske våben og om destruktion af disse våben. Desværre

er det endnu ikke lykkedes at nå frem til en aftale.

Det er klart, at regeringen må se med allerstørste bekymring på ethvert skridt, der kan føre til et våbenkapløb, også på det kemiske område, og som kan skabe yderligere vanskeligheder for de nævnte særdeles komplicerede forhandlinger.

Den amerikanske beslutning om at påbegynde produktionen af nye kemiske våben fra og med begyndelsen af 1984 er en rent amerikansk afgørelse. Spørgsmålet har på intet tidspunkt været drøftet i NATO. Beslutningen, der er truffet, efter at USA i en periode på 13 år ensidigt har afstået fra produktion af kemiske våben, er foranlediget af den fortsatte sovjetiske oprustning på dette felt.

Og så kan jeg føje til, at der foreligger ikke planer om udstationering af disse våben.

Bilgrav-Nielsen (RV):

Jeg takker for svaret, men må spørge igen: vil ministeren tage initiativ til, at denne sag bliver drøftet i NATO? Og jeg skal kort minde om, at vi i to tilfælde for ikke så lang tid siden efter min opfattelse var lidt for sent på færde, da nye ideer på dette område var på vej; jeg tænker på neutronvåbenet.

Udenrigsministeren (Kjeld Olesen):

Jeg har ingen tanker om at tage spørgsmålet op i NATO – af én bestemt grund. Jeg sagde jo før, at den afgørelse, der er truffet, er en rent amerikansk afgørelse. Jeg finder ikke, at der kan ligge nogen fordel eller nogen fornuft i, at Danmark ved at tage sagen op i NATO drager en diskussion om dette våben ind i NATO-sammenhæng, hvorved man meget let kan komme til at pådrage sig et medansvar for noget, vi ikke ønsker at have ansvar for.

Jeg mener, vi må konstatere at USA påbegynder produktionen i 1984, og at Sovjetunionen desværre har haft en oprustning på dette felt, men at Danmark, forhåbentlig sammen med mange andre lande, vil lægge alle kræfter i for, at man i FN, i Genève og i andre fora bliver tilskyndet til at sørge for, at der bliver indgået en aftale, der er bindende, og som er et supplement til 1925-konventionen, således at parterne forpligter sig til at afstå ikke bare fra at anvende, men også fra